

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСотуз: 435-8740
Тел. з Нью-Йорку:
Барелі 74125
УНСотуз: Барелі 7-5337

PIK LXXV. Ч. 216. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 21-го ЛИСТОПАДА 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 21, 1968 No. 216. VOL. LXXV

КОРОТКІ ВІСТІ

Середа, 20 листопада, 1968

В АМЕРИЦІ

АФ-КЮ БОЙКОТУЮТЬ МІЖНАРОДНУ Орг. Праці, яка відбуває збори в Женеві в Швейцарії. Американська Федерація Праці - Конгрес Індустріальних Організацій не вислала своїх представників на збори в Женеві тому, що Міжнародна Організація Праці, яка є агенцією при Об'єднаних Націях, зовсім не реагувала проти того, що СРСР зі своїми сателітами окупував Чехо-Словаччину. Міжнародна Організація Праці мала нараджуватися в справі копальняної промисловості. Представник МОП заявив, що не знає, чому немає на зборах американських делегатів, але приватно заявив, що американці своєю неприсутністю протестують проти того, що Між. Орг. Праці не протестувала проти окупації Чехо-Словаччини.

КОНГРЕСМЕН ЛІБЕРАЛЬНИЙ ДЕМОКРАТ Бенджамін С. Розентал і Нью Йорку пропонує, щоб теперішній віце-президент Гюберт Гомфрі, який програв вибори і не буде членом конгресу був вибраним на спікеру Палати Репрезентантів. Конгресмен Розентал твердить, що Конституція не вимагає того, щоб спікер Палати був вибраним з-поміж членів Конгресу. Але Гомфрі заявив, що, згідно з традицією, спікер має бути конгресменом і тому він відмовляється від становища спікера. Крім цього поширилися поговори, що Ніксон найменує Гомфрі на амбасадора при Об'єднаних Націях. Преса принесла вістку, що Гомфрі має право на емеритуру, бо він платив вкладки до пенсійного фонду впродовж 20-ох років і має більше як 55 років. Його емеритура виносилася б 20.000 дол. річно.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН І ЙОГО ДРУЖИННА запросили 130 цивільних і військових гостей до Вілого Дому, щоб відзначити 85 роковини з дня народження колишнього конгресмена демократа з Джорджії Карла Вінсона, який був головою Палати Комісії Збройних Сил. Вінсон був членом Конгресу 50 років і в 1964-му році залишив це становище внаслідок старості. Президент Л. В. Джансон назвав Вінсона своїм "учителем, головою і прихильником". На прийнятті був великий торт та 8 свічок, які загасив 8-річний хлопчик, - син приятеля Вінсона. Президент і його дружина подарували Ювілярці срібну чашку, яка може служити йому на голгоф-гоголь, на цукорки або олії, - дотепно казав Президент. На цьому прийнятті були присутні 12 генералів і адміралів із Пентагону.

КОНГРЕСМЕН ГЮ Л. КЕРІ домагастся, щоб визначений був мінімальний стандарт висоти суми допомоги, яку мали б діставати матері для нелітніх дітей без батьків, недужі особи, каліки та старші особи, щоб прийняти наплив людей до Нью Йорку, де висота повинна допомогти дуже високі в порівнянні з іншими штатами. Так як в штаті Алабама родина, що складається з чотирьох осіб, дістає \$53.35 допомоги, а в Нью Йорку — \$241.15. В штаті Міссісіппі ця допомога ще менша, бо виноситься тільки — \$35. До Нью Йорку прибувають люди з інших штатів, щоб тут діставати високу допомогу. Конгресмен Кері домагастся зрівняти висоту допомог та умови, в яких люди можуть діставати допомоги, бо тоді зменшиться наплив осіб до Нью Йорку.

ПОТВЕРДЖУЄТЬСЯ ПОЯВА АЗИЙСЬКОЇ ІНФЛЮЕНЦІ в ЗСА. Крайовий Центр Пошесних Недуг в Атланті, Джорджія, стверджує, що в Ніддесі в Каліфорнії на азізьську флю зазедують від 300 до 500 осіб в останніх шістьох тижнях. Ця недуга триває від одного до двох тижнів і спричиняє біль горла, гарячку, сильне нездужання, біль м'язів та напучливі жезли на шиї. Стверджено вже подібну недугу до інфлюенци в Колорадо та в одному шпиталі в Нью Джерсі. Фармацевтичний промисл повідомляє, що 17,5 мільйона доз вакцин проти азізької інфлюенци будуть призначені для цивільного населення. Лікарі дістануть цю вакцину вже на початку грудня. Щепитися мають в першу чергу особи понад 65 років і ті, що нездужають на хронічні недуги. Для них призначена ця вакцина, яка в більших кількостях готова буде в січні 1969 р.

У СВІТІ

В ІТАЛІЇ КРИЗА УРЯДУ: прем'єр Джованні Леоне, який урядовав від червня цього року на чолі кабінету, що не мав твердої більшості в парламенті, зрікся, щоб припинити складання нової ради міністрів на базі коаліції Християнсько-демократичної та Соціалістичної партій. Президент Джузеппе Саррагат димісію прийняв і просив Леоне тимчасово продовжувати агенції уряду. Переговори між названими двома партіями ще не закінчені. В Італії саме розпочався страйк одного мільйона державних працівників: припинилися залізничний рух, пошта, школи.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДІН РАСК ВИДУЖАВШИ ПЕРЕВІВ НАРАДИ В МАДРИДІ з головою еспанської держави Франсиско Франком та його міністром закордонних справ Фернандо Кастанья, і після того поїхав з відвідин до Португалії. В Мадриді залишився голова шефів об'єднаних штабів ген. Ерл Вілер для завершення переговорів щодо продовження договору про американські морське-летунські бази в Іспанії. Еспанія вимагає за свою згоду — поважних військових достав для еспанської армії.

ЮГОСЛАВІЯ ЗБІЛЬШИТЬ свій військовий бюджет на наступний рік до висоти 555 мільйонів дол., що становить 61% всіх бюджетових витрат. Збільшення витрат на збройні сили Югославії прийшло внаслідку окупації більшовиками Чехо-Словаччини, що створило загрозу соювітській інвазії також до Югославії.

ПРЕДСТАВНИК КУДРІВ Д-Р КАМУРАН А. БЕДІР-КАР ЗВЕРНУВСЯ персонально до генерального секретаря Об'єднаних Націй у Танзі з проською, щоб той посередничав у довголітньому конфлікті між кудрами і урядом Іраку. Названий лідер кудрів закликає Іраків ведення планового геносиду задля винищення двох мільйонів кудрів, які вимагають широкої автономії в межах Іраку. Амбасадор Іраку заявив, що Ірак не допустить до втручання ОН в його "внутрішні справи".

УРАД БІЯФРИ ВИДАЛИВ команданта невеликого військового наємного війська, підполк. Рольфа Штайнера, відправивши його в кайданах до сусіднього Габону. Біяфра, колишня східна провінція Нігерії, обороняється проти війська центрального уряду Нігерії, достачаючи зброю від Франції. Причини конфлікту з наємними войками не відомі.

Президент хвалиться здобутками в ділянці громадянських прав

Нью Йорк. — Президент Джансон несподівано 19-го листопада прибув до Нью Йорку разом із пані Джансон, щоб ангелосити промову на прийнятті Крайової Міської Ліги в готелі Нью Йорк Гілтон. В цій промові, зверненій до негритянської публіки, Президент хвалиться тим, що ним очолюваний Уряд успішно зробив в ділянці громадянських прав і посередньо закликав свого наслідника в Вілогому Домі продовжувати це діло, щоб перевищити цей рекорд, який здобув демократ. Джансон пригадав, що за його президентура в 1964 році Конгрес схвалив закон про охорону громадських прав, в 1965 році схвалив виборчий закон, а в 1968 році Конгрес прийняв закон про скасування расових обмежень при продажу мешканців. Президент закликав до спротиву проти тих, які гадають, що збільшення числа безробітних можна сповільнити інфляцію. В цих словах Джансона була критика Ніксона, бо оди із його співробітників висловив думку, що під час виборчої кампанії, що треба буде повести таку економічну політику, щоб збільшилося безробіття, бо тоді зменшиться інфляційний тиск на економіку. Президент заявив, що як довго живе, то буде боротися за те, щоб всі мали рівні можливості життя в цій країні. Виконний директор Крайової Міської Ліги Вітні М. Янг повідомив під час прийняття, що Ліга уфундує 100.000 дол. фонд ім. Ліндона Б. Джансона на стипендії при Тексаському університеті для тих негритянських студентів, які студіюватимуть громадянські проблеми.

Джансон закликає нарід і збройні сили до витривалості у війні у В'єтнамі

Вашингтон. — Президент Джансон 18-го листопада в Вілогому Домі нагородив п'ятьох учасників війни у В'єтнамі Медаллями Чести та закликав цілий нарід і збройні сили до витривалості у війні. Він сказав: "Я не можу не підкреслити загато сил, яких є один негр і чотирі білі, за їхню відвагу та скавав, що цілий світ користається з того миру, за який вони воюють. Секретар армії Стенлі Р. Резор прочитав документи про відзначення, а Президент завішував на шийках медалі, що були на стрічках".

Економісти вважають сповільнення темпу збільшення економіки

Вашингтон. — Економісти звертають увагу на те, що опубліковані статистичні дані урядовими агенціями виявляють, що в жовтні ц. р. темп сповільнення темп збільшення економіки ЗСА і так промислова продукція в жовтні ц. р. збільшилася тільки на 0,6 відсотка в порівнянні з вереснем ц. р. Так само особисті прибутки американців в жовтні збільшилися тільки на 2,5 відсотка і становили рекордову суму 702 мільйонів доларів в річному відношенні, але це збільшення в жовтні було менше як половина річного місячного збільшення в цьому році. Прибутки промислових корпорацій збільшилися на \$500 мільйонів до рекордової суми \$92,2 мільйона, але це було найменше збільшення в цьому році. Крайову продукцію в третій чверті ц. р. оцінюють на \$871 мільйон, тільки на 200 мільйонів доларів, більшу від попередньої чверти в річному відношенні. В жовтні 3 від. зменшилися числ домі, що їх почали будувати. Все це свідчить про те, що вже сповільнюється темп збільшення економіки, хоч не видно ще того, чи це являється початком економічної знижк.

Праця Я. Гайваса „Воля не має ціни“ у фейлетонах „Свободи“

Уже з черговим числом

„Свобода“ почне друкувати фейлетонами у півдні на 2-ій сторінці працю провідного діяча Українського Визвольного Руху, Ярослава Гайваса, п.з. „Воля не має ціни“. Ця праця-спомин відноситься до бурхливих часів безпосередньо перед другою світовою війною, коли на обрії української національно-революційної боротьби за відновлення Української Держави виникла Карпатська Україна, переляканим займавці України у Москві та Варшаві і викликавши ще гостріші репресії проти українського націоналістично-революційного руху. Автор спогаду „Воля не має ціни“ був тоді членом Крайової Екзекутиви Організації Українських Націоналістів, виконуючи в-ій важливу функцію організаційного референта, і тому його спогади з того часу мають документально-історичну вартість. У праці, що має кругло 100 сторінок машинопису, є такі розділи: „Закарпаття не дамо!“, „Організуємо активний спротив і оборону“, „На Карпатській Україні“, „Знов у тюрмі“, „Утеча: перші кроки і невдачі“ та ін. Одним з головних персонажів у цих споминах є Роман Шу-

Ярослав Гайвас

хевич — пізніший головний командир УПА с.п. генерал Тарас Чупринка, як і тодішній провідник Крайової Екзекутиви ОУН Лев Ребет-Кіл та багато інших відомих діячів українського націоналістичного руху.

В довгій і тяжкій визвольній боротьбі українського народу період між двома світовими війнами має особливе значення. Є він, мабуть, тим остаточним вододілом між Україною — складовою частиною тієї чи іншої імперії, та Україною — нацією, що свідомо і послідовно і своєю мирною творчістю і (Закінчення на стор. 3-ій)

Знову не прийняли Комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй

Об'єднані Нації. — 3-й вікторок 19 листопада ц. р. в галуванні на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй знову відкинено внесення на прийняття Комуністичного Китаю та заступлення ним місця, що його тепер займає в Асамблеї і в Раді Безпек ОН Вільний Китай з осядком на Тайвані (Формозі). Спец-решу прийнято більшість 73-ох голосів проти 47 американських голосів, що це „важлива справа“ і тому вимагає двох третей голосів для пересення ухвали. Описав знову виявилось, що не треба було навіть тієї постанови, бо внесення на прийняття Комуністичного Китаю отримало тільки 44 голоси „за“, а 58 держав голосували „проти“, при 23-ох, що „стримались“ і одній країні відсутній. В цьому році відношення голосів було гірше для Комуністичного Китаю, аніж в минулому році і два роки тому. Ця справа, товчється в Об'єднаних Націях від 1950 року. Коли в 1950 році тільки 6 комуністичних членських держав ОН були „за“, а 33 „проти“, то в 1965 році 47 було „за“ і 47 „проти“ при 20-ох, що стримались. В 1966 році відношення голосів вже поправилося: 36 „за“ і 57 „проти“, а в минулому році було 15 „за“ і 58 „проти“. Тепер число всіх членів ОН зросло до 124. 3-посеред союзників Америки, Британії, Франції Норвегії і Данії голосували „за“ прийняття Комуністичного Китаю, так само Індія і багато інших „нейтральних“ держав. Представник Індонезії взагалі не явився на засідання.

В Західній Європі тимчасово закрито банки, щоб протидіяти спекуляції

Париж. — В 10-ох державах Західної Європи закрито в минулий вікторок банків і бірж, щоб протидіяти металевій спекуляції валютами, яка довела до того, що в останніх двох тижнях коло один бильон доларів у французьких франках і злоті „втїк“ із Франції до Західної Німеччини, спекулюючи на можливість урядового підвищення вартості німецької марки. Німецька марка з тепер найсильнішою європейською валютою. 10 європейських державних банків і бірж, які британський та голландський ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та голландській ситуацію на закуржкову акцію в користь французького франка. Після конференції тих банків в Вазелі у Швейцарії наприкінці минулого тижня — на середу 20 листопада була запланована конференція у столиці Німеччини Бонні. Водночас французький уряд переріз драстичні редукції у бюджеті, зменшивши видатки на кругло 400 мільйонів доларів. Втечу від франка спричинили спекулянти, які поширювали поговори про замірену дельтавалю франка. Цей нездоровий рух загрозив однакову французьку валюту, як британській та

СВОБОДА **SVOBODA**
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1933

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Легенда і правда про Ніксона

Ліберальна преса в ЗСА й поза ними протягом усієї передвиборчої кампанії ставили вороже до Річарда Ніксона, а після його перемоги — насторожені. Протиники Ніксона представляли його, як непогамовану людину з екстремно-правими поглядами, і — послідовно — як противника расового зрівняння й соціальних реформ. За висловом Джеймса Рестона, західної європейської преси, „зосереджується на всіх політичних авантюрах Ніксона з Джеррі Вургізом, Гелен Гаген Дуглас, Алжиром Гіссом, Джо МакКарти й Спіро Егню". До речі, це характеристично, що американський публіцист одним дихом говорить про колишнього советського агента в Державному Департаменті Алжира Гісса, причетного до його судових процесів з р.р. 1948-1950 і про новообраного віце-президента, мериландського губернатора Егню, який насторожив проти себе частину преси й громадянства своєю відвагою в рішучому виступі проти муринських заворушень в Балтиморі.

Річард Ніксон, як молодий конгресмен, здобув собі розголос в Америці й поза нею власне своєю апетерою і послідовною кампанією проти підтримки впливів в американському державному апараті і бовіся виявлення та за судження Алжира Гісса, одного з дорадників президента Ф. Д. Рузвельта під час Ялтинської конференції. Коли 39-річний Р. Ніксон був сенатором, Д. Д. Айзенгавер рекомендував власне його на віце-президента. Протягом 8-річного урядування Айзенгавера Ніксон лояльно й солідарно підтримував „поступовий республіканізм" в теорії й практиці, оприлюднюючи активно, як голова Сенату, у переведенні через Конгрес всіх дотичних законопроектів. Протиники Ніксона „дерсочують", що це ж за урядування Айзенгавера, аперше енергійно, навіть під охороною війська, почали здійснювати расову шкільну інтеграцію.

В 1960 році, коли Річард Ніксон у президентських виборах програв Джамові Ф. Кеннеді меншістю 112,803 голосів — він відмовився звернутися до суду з вимогою, щоб це раз перевірять швидкі голосування в стейтах Іллінойс і Тексасі, бо — твердив — це могло б спричинити заколот в країні і зробити її злу славу за кордоном. У квітні 1961 року, коли, за ліхого порою до деяких з політичних прибічників президента Кеннеді, американське легітство не підтримало кубинського виступу у Сьєнтраї затоці, що спричинило поразку тієї вилпави й закріплення влади Фідела Кастра, Ніксон, як титулярний голова Республіканської партії, вплинув на республіканських лідерів в обох палатах Конгресу, щоб вони стрималися від гострих атак проти Кеннеді, бо — мовляв — це не врятує ситуації, а пошкодить державі. Так само в цьогорічній передвиборчій кампанії Ніксон поведиав супроти президента Джансона і Гомфрі делікатніше, аніж вони породилися супроти нього.

Коли на одній з пресових конференцій Ніксона спитали, чи дійсно можна вважати його за „нового Ніксона", відповівши, „старого Ніксона" — він спокійно відповів, що всі люди з віком та досвідом змінюються, і було б несенситивно підходити завжди однаково до проблем, які в міхчасі змінювалися. Як на приклад, він указав на ще недавно єдиний комуністичний світ, в якому постанали вже розколоті і тріщини. У журналі „Гарпер" за листопад 1968 р. в догмовому репортажі Нормана Майлера з обох передвиборчих партійних конвенцій його автор признав, що він був завжди „проти Ніксона", але, побачивши й почувши його в Маммі Віч на республіканській конвенції, мусів прийти до переконання, що його підхід не був об'єктивний і справедливий.

Річард Ніксон — це державний муж з великою фактовою підготовкою до свого найвищого посту. Впродовж 20-ох років він був конгресменом, сенатором, віце-президентом, лідером великої партії, спільником визначної адвокатської фірми в Нью Йорку в справах міжнародного характеру. Подорожі Ніксона по всіх континентах світу познайомили його з прерізними законами проблемами й провідними державними мужами кількадесяток країн. Тепер він признав на свого зв'язкового до Вілого Дому й Державного Департаменту 76-літнього дипломата Роберта Мірфі, а на свого пресового секретаря — 29-річного Рональда Зілгера. До часу інаугурації він відмовився віддати за кордон і складала закордонно — політичні заяви, які були б втручанням у компетенції президента Джансона. Він признав Джансонову право промовляти в закордонних справах до 20 січня 1969 р. також в його імені. Він надзвичайно обережно вибрав кандидатів до свого уряду. Роско Друмонд-слухно радить мати „новий погляд" про Річарда Ніксона. Це стосується тих, що вбачали в Ніксоі гріх, які насправді були чеснотами.

Валерій Остапенко

ВІЙНА І ПОЛІТИКА

Війна у В'єтнамі продовжується, і для багатьох людей це незрозумілий — чому. Одні шукають відповідей на це питання в ділянці політичній, другі — в осній, тоді як дійсною причиною затижного характеру в'єтнамської війни є взаємодія між політикою і стратегією, між політичними керівництвом і воєнним командуванням — фактор, який в нашій діні набув нових форм та значень.

Тепер політика почала повністю домінувати над стратегією, а поняття, що „війна є продовженням політики", набуло форми нового, поширеного та зміненого догмату: „в державі воєнна стратегія визнається перед усім внутрішньою, а потім уже зовнішньою політикою". З появою нових суспільно-економічних, соціально-політичних та моральних взаємодій почала змінюватися психіка людей, пройшла глибока переоцінка цінностей, в корені змінилися форми життя, і, значайно, це повинно було вплинути на догми воєнної справи.

Першим це зрозумів комуністичний світ. Його політичне керівництво, виходячи з надії революційно-політичних рухів, з революційно-ізувало своє воєнне мислення, свої воєнні доктрини та методи бою. Виходячи з формули, що „ідеї породжують пенілку, а пенілка творить бойця та форму бою", комуністи ввели в свою воєнну науку комуністичну ідеологію, вчення Маркса — нове світоглядне матеріалістичне релігію. І тут не важко, що ця релігія є утопією, блефом, що в неї не вірять самі ж комуністичні провідники — важке те, що ця релігія слугує комуністам об'єднуючим фактором в їхній політиці та стратегії, в діяльності їхнього політичного керівництва та воєнного командування.

Комуністичне воєнне командування має можливість пристосовувати воєнні дії до тих ідеологічних і політичних обставин, в атмосфері яких відбувається війна. Мало того, комуністи ввели війну з трьох вимірів у чотири: війну не тільки на суходолі, на воді, в повітрі, а ще й війну за душу волака за душі воюючих народів.

У демократичному світі, особливо в Америці, як країні найбільш фінансово віддаленій від комуністичної реальності, продовжують існувати старі поняття про взаємодію між політикою і стратегією. Тут серйозні політики, а це такі, які дивляться на збройні сили держави як на бездушне знаряддя в їхніх руках, дотримуються віджилої концепції обох Мольтке про керівництво війною з віддалі, за сотні й тисячі миль від фронту, з кабінетів, шляхом директив, „адемократизувавши" всі воєнні концепції, доктрини, навіть саму воєнну думку, уявляючи, що для утримання миру, армія мусить перебувати під постійною й абсолютною контролею цивільних людей — тоді як існують, раптом закладітись, як тоді мені здавалося, під самим військом хати, що в ній я мав новизну, кулемети, а за ними затріщали різко рушничні постріли. Зараз же за початком несподіваного „концерту" до моєї хати влетів засапаний козак із сторожової охорони й „допівів, що якась частина наблизилася до села й хоче увійти до нього. На запитання, що до за частину, відповів: „було „3-тя бригада 43-ої дивізії"...

Сторожова охорона негайно зареагувала ручним кулеметом, а на це заторохотіли ворожі кулемети й рушничі. Ніч була така непроглядно темна, що на віддалі навіть одного кроку вже нічого не було видно. Наближення червоної бригади на сторожову охорону не побачила, а почула і по вогниках кулеметів та рушничих зоріситувалася, що бовішевики розгорнулися в лаву й обстрілювали село, не наважуючись увійти до нього.

На мос дивування, наші частини у Вільшанці зареагували на стрілянину, дуже швидко. В селі відразу зчинився великий галас, що його творили гуркіт, торхотіння і тутотіння. За короткий час усе замовкло і у Вільшанці запанувала зловіща моторошна тиша.

На окраїну села, звідкіль неслася стрілянина, ніхто не з'явився. Я зрозумів, що всі наші частини, зосереджені у Вільшанці, вишійшли з села в подивудно швидкому темпі, щоб якнайшвидше вийти з небезпечної яру. В посіпці залишено 3-й Окремий кімний полк напризволяще, навіть не повідомивши його, куди саме втік, де саме шукати штаб армії, що саме має робити в цій ситуації полк: боронитися чи тікати слідом за іншими. Передбачення полковника Крата щодо можливості нічного нападу справді викликали в нас зацікавлення. Якщо так, то ця 3-тя червона бригада нездівана до наступу, ані до оборони.

Довдавшись про „незвичайних гостей", я кинувся до місця розташування полку й з болячо-гірким почуттям ствердив, що полк Г. Чижевський зник у невідомому напрямку, повівши за собою майже весь полк. Залишилися тільки 20 кінохотині, переважно „синьожупаники", що відмовилися залишити в цій невизначній ситуації мене самого, також синьожупаника.

Переді мною постала проблема: що робити, залишившись осамітнієм у такому скрутному становищі? Перш над усе, треба було проаналізувати ситуацію. З того, що бовішевики навіть не пробують увійти до Вільшанки, було ясним, що вони бояться. Якщо бояться — значить, деморалізовані. Якщо деморалізовані — значить, перебувають у панічному стані. З того логічно виникло, що советська бригада була з тих ворожих частин, що згубили зв'язок із своїми, опантеличені нашою заціпеністю. Якщо так, то ця 3-тя червона бригада нездівана до наступу, ані до оборони.

Все це пронеслося в моїй голові протягом секунд. Прийшовши до цього висновку, я рішився на ризиковану акцію ліквідації ворожого нападу, взявши червоних „на арапа", себто воєнними хитрощами.

Ліквідація советської бригади

Я з'ясував хлющам плян діян. Він був дуже простий і, якщо моя авантюра й загрожувала кому в разі невдачі втрату життя, то тільки мені самому.

Згідно з моєю інструкцією, нахолив б, після того, як я сам виліз з яру на гору, туди, де бовішевики, мої бовішевики почули б постріли, а після них не почули бого голосу, то це означало б, що в мене по мені. В цьому випадку вони мали б вийти з палку до Вільшанки чорніми як-глінища біля дороги в яру, що в ній я їх був зібрав, на дорогу, до сторожової охорони і, давши в напрямку ворога кілька пострілів, залишити Вільшанку й шукати зв'язку з нашими частиними. Якщо я повернувся, то повторю свою інструкцію, а тим часом вони мають чекати на мене. Сторожову охорону, асього 8 козаків, я перед тим стягнув униз і роз-

розкинулось в дуже довгому, широкому й глибокому яру. Вхід-вихід до села іде крутим спуском, униз і вгору. Нахолив б, якийсь винятково босадатний ще бовішевський відділ, „наперекір сподіванням, обсадивши вхід до села і вихід із нього, оточив б Вільшанку, навіть рідко лавою бігів із кулеметами й заатакував, то зосереджені там знесилені наші частини опинилися б у пастці, з усіма трагічними наслідками такого заскочення.

Остання драматична ніч у Зимовому Поході

3-й Окремий кімний полк, що був таким, як і інші наші частини того часу, лише за назвою, розташувався на окраїні Вільшанки, майже перед самими крутим спадом до села. Перед вхідом до нього виставлено сторожову охорону, а в околиці, збоку й розташування полку, вклав кину стегу. Решта полку заснула мертвим сном.

Віля 2-ої години ночі, ко-ля я саме зібрався був ляга-

нального воєнного потенціалу, при умові, коли „перематас той, хто наступає — обороняючись перемогти трудно".

Кажуть, що рішення уряду припинити б о бомбардування Північного В'єтнаму обумовлене політичними, стратегічними та гуманними міркуваннями. Бже саме вживання таких пишмовних термінів говорить за їхню прогавданіє значення, і то для нерозвинених людей. Якщо ж в якост політика, то не державно — національно, а партійно. Нема тут також ніякої стратегії, бо бомбардування Північного В'єтнаму відноситься до воєнних дій не стратегічного, а оперативного порядку, і рішення бомбардувати чи не бомбардувати Північний В'єтнам належить воєнному командуванню.

І вже зовсім недоладно звучить тут мотів гуманний: з початком Паризької конференції зроблено рішучу заяву, що бомбардування будуть продовжуватися, поки на території Південного В'єтнаму діятиме В'єтконг, а представники П і в нічного В'єтнаму не приступять до конкретних мирових переговорів. У повідомленні про це ж й підкреслювалось, що така заява передусім виходить з гуманних мотивів й відношенні до американських „бойців", для яких припинення бомбардування ворожого запліла означало б погіршення їхнього становища на фронті. То було дуже правильне рішення. А тепер...

Звичайно, все це найліпше можуть зрозуміти ті, що самі перебувають на полі бою, перед ворогом, який розуміє лише одну мову — мову зброї. І з того поля бою до нас доходить голос. Один з них належить молодому пілотові. Він не політик і не дипломат, також не належить до псевдопатістів, — він звичайний американський „бой", чесний громадянин, патріот і добрий воляк. В розмові з репортером цей пілот сказав: „Я вже понад десять місяців літаю над Північним В'єтнамом і добре знаю, що там робиться. Шкода, велика шкода, що нам заборонили туди літати..."

ОДЦІЛО... Занесло, замело... Чи було це, чи сниться мені? Десять з сивим туманом сон Світлоти з ночі досвітні вогні.

Десять там роси на травах давнати, Мов кришталі, о райковий порі. Хотів мого ворогого коня Виганяє у степ на зорі.

Хотів на батьківський вийшов порі! І босоніж поїбз за село... Не впізнаю. Вагало доріг! І років поміж нами лігло.

Можє й краще, що сталося так, Не шкоду за тим, не журюся. Жовтий місяць повис на дротях І лукаво моргав комусь.

Одцїло... Занесло, замело... Чи було це, чи сниться мені? Десять нудьгує без мене село І закурено пють піни.

ПАВЛО КЛЮЧИНА м. Ромей

Важливі висліди важливого анкет

Лише три відсотки з усіх українських студентів Альбертського університету в Канаді знають, чи бодай чувають, що о. прелат д-р Василь Кушнір є Президентом КУК і Президентом СКВУ. Дехто з українських студентів, точніше ж, канадійців українського походження, зракувавши до визначення українців не лише Т. Шевченка та І. Франка, а й такі літературні фізисли, як Тарас Бульба, доктор Жіваго і навіть... царя Петра І. Можє здатись, що наведені дані — це початок якоїсь гуморески, але так здається українським середнього й старшого віку, а інакше — незвичайні, на щастя, частині студентської молоді українського походження з Альбертського університету в Едмонтоні, який виділив 2 000 дол. проф. В. Боцюрков та С. Побігущому для проведення дослідів серед українських студентів.

З-поміж 120-х студентів українського роду в тому відомому канадійському університеті на запити анкети відповіли майже тисяча, понад 60% опитуваних. Це означає, що анкета мала успіх і що в ґрунті речі — опитувані в більшість не відійшли від українства і його проблем.

Про наслідки анкети проф. Богдан Воцюрков доповідав на сесії НТШ в Едмонтоні, а канадійський тижневик „Українські Вісті" відгукнувся з 24 жовтня докладний переказ його доповіді та аналізу наслідків анкети. Тут подасмо найважливіші витяги, зазначаючи, що проф. В. Боцюрков в кінці доповіді закликав провести подібні анкети до інших університетів Канади, додамо — і в ЗСА та в інших вілних країнах. Отже:

„Українські Церква втрачають вплив між едмонтонськими студентами. Чи тому, що вони українські Церква? Так. Але не тільки тому. Маємо, — сказав проф. Воцюрков, — переконали свідчення, що у студентів в Альбертському університеті, в ліберальній атмосфері, релігійна віра слабеє.

90% студентів — уродженці Канади, головню провінції Альберти. Велика більшість походить з чисто українських фермерських родин. Тільки 8% студентів мають „новоприбулого" (після 1940 р.) батька чи матір.

Українська мова була першою, якої батьки вчили навання студентів (56,2%), однак у хаті говорили мовою англійською та українською 63,8%, тільки англійською 24,7%, тільки українською 10,2%. Більшість студентів — 54,3% — ніколи не вчилася української мови у школі. Значна частина — 44,6% — вчилася української мови: в народній школі — 7,8%, у середній школі — 19,5%, в університеті — 13,4%.

17,2% студентів не знають української мови, 25% говорять українською мовою слабо, 54% говорять досить добре або добре. Чи студенти,

які не знають добре української мови, хотіли б її вивчити? 61,1% сказали — так, 39,8% — ні. Чи студенти, що знають українську мову, мають з цього практичну користь? 62,9% сказали „так", 15,9% — „небагато", 8,7% — „зовсім ні".

Національні почуття

Якої ж національності наші студенти? Національне почуття в них має всі кольори веселки: українці — 4,0%, канадійські українці — 39,1%, українські канадійці — 2,5%, канадійці українського роду — 1,0%, канадійці — 52,3%, американці — 0,1%, жиди — 0,1%. Цікаво, що студент, який має батька жидів і матір українську, почував себе жидом також у Канаді.

Щодо церковної приналежності, то між нашими студентами є чотири групи: українці — католики, православні, Юнайтед Черч (16,8%) і безрелігійні (20,7%). Крім 24,1% українців — католиків, а ще 9,1%, які вважали себе римо-католиками. Серед православних (23,1%) 2,9% належить до Російської Церкви.

Чому наші студенти навчаються в університеті? 17,2% шукають забезпечення для себе; 15,7% бажають кращого заробітку; 10,8% хочуть бути корисними членами суспільства, 10,0% мають зацікавлення; 9,5% бажають розвивати свої здібності, 1,8% хочуть послужити українській громаді.

Понад 80% студентів не належать ні до яких українських товариств. Тільки 8,1% передплачують українські публікації; тільки 9,3% протягом минулого року прочитали одну чи більше українських книжок; тільки 25,7% протягом минулого року читали неукраїнську книжку про Україну.

65% студентів вважають, що українцям у Канаді не минути асиміляції; 35% бажають цього.

Національна впевненість квебецьких не подобається багатьом нашим студентам. 45% з них хоче тільки однієї офіційної мови для всієї Канади; понад 73% не підтримують проєкту двомовних (англійсько-французьких і англійсько-українських) октор у Західній Канаді. Зате 83,7% хочуть, щоб у західно-канадійських шк олах навчали українською мовою, а 45,8% пропонують, щоб навчання в школі було українською мовою. Велика більшість студентів (понад 78%) незадоволені теперішніми підручниками української мови.

(Продовження буде)

Батьки! Загайте замолу вашу дітей з найстарішою, найбільшою й найблагішою українською національною установою позамежами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а наші громади у великому світі нового світоу члена!

Такі далекоре планування дає ненавч, третій вимір самій ідеї життєвого забезпечення і робить його гарантом безпеки, добробуту та довготривалості наших родин.

Я. П.

Такі далекоре планування дає ненавч, третій вимір самій ідеї життєвого забезпечення і робить його гарантом безпеки, добробуту та довготривалості наших родин.

Я. П.

Такі далекоре планування дає ненавч, третій вимір самій ідеї життєвого забезпечення і робить його гарантом безпеки, добробуту та довготривалості наших родин.

Я. П.

Такі далекоре планування дає ненавч, третій вимір самій ідеї життєвого забезпечення і робить його гарантом безпеки, добробуту та довготривалості наших родин.

Я. П.

Такі далекоре планування дає ненавч, третій вимір самій ідеї життєвого забезпечення і робить його гарантом безпеки, добробуту та довготривалості наших родин.

Я. П.

Такі далекоре планування дає ненавч, третій вимір самій ідеї життєвого забезпечення і робить його гарантом безпеки, добробуту та довготривалості наших родин.

Я. П.

Такі далекоре планування дає ненавч, третій вимір самій ідеї життєвого забезпечення і робить його гарантом безпеки, добробуту та довготривалості наших родин.

Я. П.

У всякого своя доля...

„Третій вимір" життєвого забезпечення

Дванадцятирічний учень Василь С. з А. школою холодною, але погідною, жовтєвого ранку до школи. На перехресті доріг, являв він на шкільний автобус. Переступаючи з ноги на ногу, щоб розрухатися цілця сну, доглянув адала свій автобус і побіг йому назустріч, не побачивши інший, та кож шкільний, автобус, який савме зближався до того місця. Цей автобус, нестерпно підїхав і вдарив Василька. Неприємного поведи його, замість до школи, до шпиталю, де врятувати його не пощастило. За три дні хлющів помер. Так скінчилося його молоде життя, а з ним пліни й надії, що нийн жили його батьки.

Доля Василька С. не відокремлена. Минулого року на шляхах Америки померло наглою смертю 35,000 людей, а два з половиною мільйони було ушкоджених. Чимало з них залишилися на все життя каліками, частинною або й повністю нездібними до праці. Сорок відсотків цих нещасливих людей це за статистикою, „молоде, няже 25-го року життя. А крім випадків на шляхах є сотні інших причин, від яких гинуть або залишаються каліками люди, передусім молоді.

Як дивно й нерозважно звучать слова тих, які уважають, що тільки старшим людям треба життєвого забезпечення, а молоді його не потребують, бож їй, мовляв, ще так далеко до смерті. Тоді передчасної смерті не гарантований ніхто і в ніякому віці. А до того ціна життєвого забезпечення не раз утрос і більше дешеває, коли забезпечитися замолоду, ніж в старшому, а що й казати в старому віці.

Тому в Америці забезпечують дітей заріз після народження або не пізніше, як тоді, коли вони починають ходити до школи. Батьки підготували своїм дітям успішну майбутність. Вони наперед створили для них умови життя й праці країни, такі, які самі мали. До цих заходів влаштування дітей доброї долі належить також життєве забезпечення. На далеку дорогу життя діти одержують від батьків, а частіше й від дальшої родини, поважні суми, щоб були вони забезпечені не лише на час дозрівання, але й щоб згодом користали з дешевого забезпечення й не потребували платити за нього далеко вищу ціну.

Випадки смерті молоді людини, як ось цей, загаданий вище, драматично підкреслюють потребу забезпечення. Але на цьому не кінається його вата. Куди важливішим є забезпечити молоді засоби для закінчення університетських студій, навіть, якщо до того часу не стане батьків, а далі, щоб забезпечити родину молодій людині, яка, закінчивши вишню школу, й закладає в собі потребу поважних сум уже не лише для себе та своїх цілей, але й для дружини та дітей.

Такі далекоре планування дає ненавч, третій вимір самій ідеї життєвого забезпечення і робить його гарантом безпеки, добробуту та довготривалості наших родин.

Я. П.

Такі далекоре планування дає ненавч, третій вимір самій ідеї життєвого забезпечення і робить його гарантом безпеки, добробуту та довготривалості наших родин.

Я. П.

Такі далекоре планування дає ненавч, третій вимір самій ідеї життєвого забезпечення і робить його гарантом безпеки, добробуту та довготривалості наших родин.

Я. П.

Такі далекоре планування дає ненавч, третій вимір самій ідеї життєвого забезпечення і робить його гарантом безпеки, добробуту та довготривалості наших родин.

Я. П.

Такі далекоре планування дає ненавч, третій вимір самій ідеї життєвого забезпечення і робить його гарантом безпеки, добробуту та довготривалості наших родин.

Я. П.

Такі далекоре планування дає ненавч, третій вимір самій ідеї життєвого забезпечення і робить його гарантом безпеки, добробуту та довготривалості наших родин.

Я. П.

Такі далекоре планування дає ненавч, третій вимір самій ідеї життєвого забезпечення і робить його гарантом безпеки, добробуту та довготривалості наших родин.

Я. П.

Такі далекоре планування дає ненавч, третій вимір самій ідеї життєвого забезпечення і робить його гарантом безпеки, добробуту та довготривалості наших родин.

Я. П.

Такі далекоре планування дає ненавч, третій вимір самій ідеї життєвого забезпечення і робить його гарантом безпеки, добробуту та довготривалості наших родин.

Я. П.

ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ТА УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ

ПОТРІБНО: \$600,000; ЗІБРАНО ДОСІ: \$540,000 ВПЛИНУЛО В ОСТАННІХ ДНЯХ: \$12,000 ЩЕ ПОТРІБНО: \$48,000

ЧЕКИ ВИСТАВЛЯТИ НА: UKRAINIAN STUDIES CHAIR FUND, 302 WEST 13th STREET, NEW YORK, N.Y. 10001

Праця Я. Гайваса „Воля не має ціни”

(Закінчення зі стор. 1-ої)

політичною чи збройною боротьбою прямує до повної державної самостійності й соборності. Епоху цю започаткували Визвольні Змагання. Не зважаючи на поразку на полях боїв та на утиски й прями винищення наших сил у всіх займанцях, а в першу чергу під більшовицькими, лінія нашого розвитку дала струнку вгору. Розбурхані Національно-Револьюційні сили зростають у всебічній боротьбі, наступали на ворога й визрівали, загострюючи свої вимоги. Була це, без сумніву, доба революційного самостійництва, наперед стійкого, а описів організованого націоналізму. В ній дуже виразно показали себе численні наші сили, а це більше нашої слабості. І тому робити крок уперед — нам, а це більше тим, що залишилися дома, — це значить підняти їх, віддати їм частину їхнього змісту включити в дальші зусилля. А не

ВІЛЬШАНКА

(Продовження зі стор. 2-ї)

ночі ворог і мене не бачив. Поволі я поїхав уздовж дороги, на один крок від цієї загрози, для мене смуту, щоб дізнатися, що то є. Але навіть на такій безпосередній близькості від неї я нічого, крім чорноти смуту, не бачив. Саме в той час почувся два гарматні постріли і над могою головою пронеслася з характеристичним свистом два стрільня і впади недалеко від мене й тилу ворожої лави. Як пізніше виявилось, це стріляли з недалекого від Вільшанки відстані „на страх ворогам” гармати Київської дивізії. Шкоди ці стрільня нікому не вчинили, бо не влучили, але своє завдання налякати червоноармійців і це більше пригодило їм вони такі виконали. Червоні раптом перестали стріляти.

Дуже повільним кроком я посувався вперед і вперед, а смуги, здавалось, не було й кінця. Несподівано мені прийшло на думку, що може ця смуга є колоною більшовицької піхоти, і раптом я почув, як у мене поза шкільною пройшов мороз.

Під час війни я не раз дивився смерті в вічі, отже такий „мороз” не вперше гуляв по моїй спині, але я завжди опановував страх, і то мене вважали за хороброго. Ще тоді я прийшов був до висновку, що по суті ко-

звук чи шарудіння, так начебто був то обоз без копей і людей. У дійсності ж були там люди притиснені й перелякані до нестями, що, замішавши, чекали на вирішення своєї долі.

Поінформували козаків про наслідки своєї розвідки акції, я повторив їм мою інструкцію й наказав непомітно підсунути до верха які й там чекають, а сам знову повернувся до обозу. Нагорі панувала тепер повага тиша. Як обоз, так і лава червоноармійців, не виявляли ознак життя. Повільно й тихо з їхав із дороги й став недалеко від тилу більшовицької розстріляни.

Настав час, що мав вирішити питання мого життя і смерті. Не скажу, що я був спокійний. Я відчував, що нерви мої напружені до найвищого ступеня і все намагався опанувати їх силою волі. Коли це нарешті мені вдалося, я сильним і рішучим голосом крикнув московською мовою:

„Совєтські бойці! Ви оточили мене! Бросайте оружжя і здавайтесь! Спасайте свою життя! Спротивленіє принесєт вам смерть! Даю вам п'ять минут на рєшеніє!”

Ледве я скінчив, як стрілою пронеслася думка: „А ну ж, у відповідь загрозити ворожі кулемети й рушниці?” Ой ті людські нерви! Я знову почув холод на спині. Тиша після мого ультимативу здавалась мені безконечною і я, весь нервово напружений, скерувавши ручний кулемет на ворожу лаву, чекав на реакцію червоних. Нарешті почувся лише один, невпевний голос: „Сдаёмся!” І зараз же за тим голосом у повітрі понеслося гуртове, спасенне для мене, голосне: „Сдаёмся! Сдаёмся!” Це сталося саме вчас, бо вже почало сіріти й ось-ось ворог міг побачити, якою саме „сидом” він був „оточений”. Першою відражені, я голосно подав команду: „Войнам постройтеся при дороге в колоно по четире в ряд і следовать за обозом!”

Згідно з моєю інструкцією, на мою команду, мої хлопці вийшли із дороги, один із них став на чолі обозної колоно, і обоз рушив до села, а за ним, колоною по чотири в ряд, рушила й полонена Вільшанка.

Того 5 травня 1920 року нав'язано безпосередній контакт із противобільшовицьким фронтом 3-ої дивізії полк. Удовиченка, і на тому закінчилися 5-місячний перший Зимовий Похід.

Козаки, виходячи з Вільшанки, почали підніматися вгору, вже розвідалося настільки, що можна було бачити як обоз, так і колоно полонених. Виявилось, що до полону взято начальника штабу 3-ої совєтської бригади, 300 червоноармійців, 2 гармати, 100 хурмаков, амуніцію, зброю й різне майно. За словами начальника штабу бригади, біля половини боєвого складу 2 втекло скориставшись з темряви. В обставинах це було дуже легко вчинити, і я був здивований, що не втекло більше.

В обозі совєтської бригади були й ті п'ять козаків 3-го Окремого кінного полку, що їх вислали в околиці Вільшанки, як кінну стежу. Вони зустрілися в темряві з тією бригадою, і їх взято до неволі. Ці козаки розповіли мені, що червоні хотіли були їх розстріляти, але начальні штабу бригади заборонили. За це нечуване в червоній армії відповіло джентльменство й заопікувався долею того начальника штабу бригади, мобілізованого полковника царської армії Віноградова.

Коли я влізав із Вільшанки, то побачив колоно кінноту, що, спішившись, стояла на горбку, за селом. Вона не могла не бачити нас, бо вже такий на добре було розвідалося, але стояла нерухома. Це давало підставу для припущення, що то були свої. Все ж, на всякий випадок, я вислав двох козаків довідатися, що то за частина. Була це кінна бригада отамана Шаперовича, що мала кілька сотень шабель. Чому вона не реагувала активно на напад червоної бригади — адже могла обійти Вільшанку верхом лру й заатакувати її з тилу — так і залишилося для мене загадкою.

Зупинивши колоно полонених і їхній обоз недалеко від бригади Шаперовича, я розіслав гонців до сусідніх сіл на розвідку з метою знайти штаб армії, а сам почав писати доповідь Командармові. Штаб армії хутко знайшовся і повернувся до Вільшанки.

Того 5 травня 1920 року нав'язано безпосередній контакт із противобільшовицьким фронтом 3-ої дивізії полк. Удовиченка, і на тому закінчилися 5-місячний перший Зимовий Похід.

(Кінець)

ПОКАЗ УКРАЇНСЬКИХ ВИШИВКОВ У ПАРИЖІ

Париж. — Союз Українок у Франції влаштував у кірці жовтня у приміщенні біля Собору св. Володимира на Ст. Жоржен, показ музейних вишивок, які є власністю СУФ. Вишивки, поміж якими є декілька дуже давніх, походять з Волині й Полісся. Між гостями-глядачами були також французи.

Український Літературно-Мистецький Клуб
№ 149-2

• З Літературно-Мистецького Клубу в Нью-Йорку повідомляють, що в п'ятницю 22 листопада відбудеться там доповідь інж.-арх. Висеслава Вишневецького п.п. „Архітектурні пам'ятки в Україні” на основі його подорожі по УССР. Болгарія й Румунія. Доповідь буде багату ілюстрована, прозорками. Початок о год. 8 веч.

Літературний вечір Жіночих Організацій...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Григор'єва, а вірш „Вінчання” поетеси Ольги Литвин, яка проживає в Австралії, продемонструвала поетесу також старша сумаїка, Люба Парашак. За цей вірш прибулого авторці другу нагороду.

Далі відбулися виступи присутніх на вечорі поетес, відзначених на Конкурсі, які прочитали кілька своїх поезій.

Гостя з Філадельфії, молодша поетка Міра Гарман прочитала вірш „Львів” відзначений на Конкурсі, і ряд інших своїх поезій, серед них зворушливий вірш, присвячений батькові Володимиріві Дорошенку. Збірка поезій цієї поетеси виходить на забором у н-ї „Гомін України”.

Відомою поетесою і письменницею Діма прочитала свій відзначений на Конкурсі вірш „На далекіх дорогах”, та ще „Друзі мої дерева” і „Орел”.

Нагороджена другою премією, поетеса Алла Косовська прочитала, крім нагородженого вірша „Побачення з океаном”, кілька морських сонетів і вірш „В Нью-Йоркській підземці”, після чого культові референ-

співачка Зеня Будак-Лавришко проспівала дві пісні, ці слова Леся Українки і одну народну пісню під високою ліфкованій аккомпанімент проф. Галі Клім.

З теплим словом до поетеси виступив о. д-р Коваленко, редактор журналу „Надія життя” в Філадельфії, п-н Лідія Бурачинська висловила своє задоволення вечором і побажала, щоб такі вечори відбувалися частіше.

Керувала вечором письменниця М. Ласовська, яка представила присутній гості Канади, поета Володимира Гаврилюка, якого тепло привітали з нагоди виходу в світ його нової збірки поезій „Тині і мандрівки”.

Публіка охоче купувала збірки віршів і прози, що продавалися коло входу.

Група полянів у Чикаго відзначила свою „оборону Львова”...

Чикаго. — В парохіальному приміщенні римо-католицької церкви св. Тройці при вулиці Динжен, в залі на 1 500 місць відбулося польське відзначення 50-річчя „оборони Львова”. Ропочате з великим запізненням, в присутності кругло 150 осіб, переважно старих людей, польське святкування випало цього року найблидше. Організатори не могли пояснити, чому в залі було так мало людей, хоча до самого організаційного комітету „святкування 50-ліття оборони Львова” входили понад 30 осіб та представників від 8 польських організацій, в тому й „Кулюк” землі Волинської. Доповідач полк. Йозеф Скавиринський твердив, що Львів — це

польське місто, в тому ж дусі виступали і всі інші промовці. В концертній частині були „песонки львівські”. У брошури-програмі, із описанням Львова як згадки про бій з українцями, між інш., сказано: „Чи повернемся? Це залежить не тільки від великих світових змін, але й від нас самих”, а далі йде заклик підтримувати польську віру в поверненні у Львів, як у польське місто. Сцена під час цього „святка” була удекорована емблемами польського гербу-орла та емблемами Вільшанки й Львова. Дуже мало присутність політиків на цій явдемі, яких у Чикаго є близько десятих тисяч, свідчить не на користь музейних обронців „польського міста”.

ЗАХОДАМИ ВІДДІЛУ УККА ЛІГА ВЕЛІ

— відбудеться —

АКАДЕМІЯ

У 50-ЛІТТЯ ЛИСТОПАДОВОГО ЧИНУ

в НЕДІЛЮ, 24-го ЛИСТОПАДА 1968 РОКУ

в залі СВ. ПОСАФАТА, ВЕЛДЕГЕМ, ПА.

Початок о год. 4-й по пол.

В АКАДЕМІЧНІЙ ЧАСТИНІ: Відкриття саята — учасник Визвольних Змагань о. В. Кармалит; Святочне слово — ред. В. Чайківський; декламация — О. Білозор-Цегельська. Конферансіє — проф. А. Кіпа.

У ВОКАЛЬНО-МУЗИЧНІЙ: Виступ славного Українського Хорового Хору Ліг Велі під дир. В. Двораківського, аккомпаніатор д-р С. Бляцк. Соло-спів В. Валентина Жили-Надвуйко, фортепіанний супровід Ірени Кіпа.

Щиро запрошуємо Українське Громадянство і Молодь до участі.

Увага! ОБВУА! Увага!

ПОВІДОМЛЕННЯ

ЧЕРГОВІ СХОДИНИ ЧЛЕНІВ

НЬЮ-Йоркського ВІДДІЛУ ОБВУА

відбудеться

в СУБОТУ, 23-го ЛИСТОПАДА ц. р.

в горішній залі Літературно-Мистецького Клубу

при 149 Другій Есені в Нью-Йорку.

ДОПОВІДЬ-ВИГОЛОСИТЬ

ред. ІВАН-КЕДРИН-РУДНИЦЬКИЙ

на тему

„ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ В АМЕРИЦІ

ТА ЇХ НАСЛІДКИ”

Початок в год. 7:00 увечері. Гостям рад.

Управа ОБВУА — Відділ Нью-Йорк

Організація Оборони Лемківщини

Відділ 7-ий в Нью-Йорку

— влаштовує —

ВЕЛИКУ ЗАПУСТНУ ЗАБАВУ

в суботу, 23 листопада 1968 року

у великій залі

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

140-142 Друга Есені в Нью-Йорку, Н. Й.

ГРАС ОРКЕСТРА „МРІ”

Початок: год. 9-та веч. Вступ \$2.50

Українська Автокефальна Православна Церква

Святотроїцька Катедра

359 Брум вул. в Нью-Йорку

У неділю, 24-го листопада 1968 року

з нагоди посвячення „Голготи”

сконструованої відомим мистцем Сергієм Макаренком

— відбудеться —

СОБОРНА СЛУЖБА БОЖА

Початок урочистостей о год. 10-й веч.

Після посвячення „Голготи” і Урочистої Служби Божої,

СВЯТОЧНИЙ ОБІД

що його влаштовує Сестринство ім. св. кирилії Ольги.

Сердечно запрошуємо все побожне Українське Громадянство міста Нью-Йорку і околиць, взяти численну участь в тих урочистостях.

Настоятель парафії прот. Юрій Сікорський

Парафіальна Рада

Братство ім. св. кирилії Володимир

Сестринство ім. св. кирилії Ольги

Неділя, 24 листопада 1968 року

Початок: Коктейл — год. 5-та по пол.

Обід — год. 6-та веч.

Залі Feggara Manor

5609 W. North Avenue, Chicago, Ill.

Квитки вступу: ціна 5.00 дол., їх можна набувати в Українській Книгарні при 2315 Вест-Чикаго Аве. та в Секретарі Високого Відділу.

Увага! ЧИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ЧИКАГО, ІЛ.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ” найстарішого українського щоденника в світі

Увага! ЧИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ЧИКАГО, ІЛ.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ” найстарішого українського щоденника в світі

Увага! ЧИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ЧИКАГО, ІЛ.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ” найстарішого українського щоденника в світі

Увага! ЧИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ЧИКАГО, ІЛ.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ” найстарішого українського щоденника в світі

Увага! ЧИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ЧИКАГО, ІЛ.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ” найстарішого українського щоденника в світі

Увага! ЧИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ЧИКАГО, ІЛ.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ” найстарішого українського щоденника в світі

Увага! ЧИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ЧИКАГО, ІЛ.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ” найстарішого українського щоденника в світі

Увага! ЧИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ЧИКАГО, ІЛ.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ” найстарішого українського щоденника в світі

Увага! ЧИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ЧИКАГО, ІЛ.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ” найстарішого українського щоденника в світі

Увага! ЧИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ЧИКАГО, ІЛ.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ” найстарішого українського щоденника в світі

Увага! ЧИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ЧИКАГО, ІЛ.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ” найстарішого українського щоденника в світі

Увага! ЧИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ЧИКАГО, ІЛ.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ” найстарішого українського щоденника в світі

Увага! ЧИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ЧИКАГО, ІЛ.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ” найстарішого українського щоденника в світі

Увага! ЧИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ЧИКАГО, ІЛ.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ” найстарішого українського щоденника в світі

Увага! ЧИКАГО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ЧИКАГО, ІЛ.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ” найстарішого українського

Праця

HELP WANTED MALE

Кращі драперії

Досвід, постійна праця, добра платня.
KREISELMAN
4 Ave. A (cor. E. Houston St.)
N.Y.C. SP 7-4623

ПОТРЕБНО ЗАРАЗ POWER PRESS OPERATORS

Досвід при автом. Feed Presses. Прокрутка і постій. праця. Овертайми і добра постійна платня. Доск. умовини праці.
Call Mr. Stein, 478-5800
DELTA
58-50 — 52nd Avenue
Woodside, N.Y.

PRESSMAN LETTERPRESS

Міхель вертикаль. Experience preferred but not necessary. Steady employment, 45 hr. week. Established Company. Modern air conditioned Plant.
Commercial Press
4 East Street
North Attleboro, Mass.
(617) 698-8454

ДОСКОНАЛА НАГОДА

для чоловіків навчання цукрової фази, як граверів у цукрових печатках в одній з кращих вироб. Robber Printing Plates for Box Die Industry. Ми особи мусимо мати добрий вір і тримати руку. Добре будемо 6 мати якісний досвід в мистецтві або тієї діяльності. Висока платня і всі бенефіти.
Tel. Mr. Melnikschenko — (201) 864-8600

ACCOUNTING CLERKS

Some experience. Varied duties in head office of multi plant division. Good employee benefits including tuition refund.
METRO GLASS
Division of
National Dairy Products Corp.
107 West Side Avenue
Jersey City, N.J.
434-5000, Ext. 310
An Equal Oppy. Employer

ПОРТЕРИ

McKesson & Robbins, навчимо, поч. пл. \$2.17 на годину. Шкільні підвалини, досвід не обов'язково, денна праця, великі бонуси, бенефіти. Гарантія постійної праці. Голос.
Mr. Wentz Ronald
McKesson & Robbins
Andrews Rd., Hicksville, L.I.
An equal opportunity employer

SET UP MAN

Experienced setting up Power presses. Top pay. Steady work with overtime. 12 holidays. Sick leave. Liberal vacations, benefits, other fringes, 3rd shift, modern automated plant. Speake, read & write English. Call Mr. Marshall — 9-5 PM. DE 5-3000.

MAINTENANCE

На кілька годин 5-9 веч. 5 днів в тиждень, залежно від кваліфікації бора. Голоситись особисто.
Eastern Freightways
Eastern and Moonachie Ave.
Carlstadt, N.J.
An equal opportunity employer

Нема то, як на СОЮЗІВЦІ також і в ДЕНЬ ПОДЯКИ!

РОДИННИЙ ДЕНЬ ПОДЯКИ НА СОЮЗІВЦІ

ОБІД у „День Подяки” ЧЕТВЕР, 28-го ЛИСТОПАДА 1968 година 1-ша по полудні

ОБІД у „ДЕНЬ ПОДЯКИ”
СПЕЦІАЛЬНИЙ СВЯТОЧНИЙ ОБІД ЛІШЕ — \$4.00
Поручаємо Мангеттен коктейль або французьке вино. Свіжий овочевий коктейль в спеціальній посуді.
ЗУПИН — Воловий бульйон, помідорова зупа або овочеві соки.
САЛАТА — Різноманітна ярина з французькою або спеціально „Союзовою” підливою.
ГОЛОВНА СТРАВА — Печення, маслом підлитий індик з домашньою начинкою і спеціальним соусом. Галарета з журавлини — Горшок і морква — Душена картопля.
ДЕСЕРТ — Гарбузовий пиріг, морозиво, шифан пиріг, джемо.
НАПОЇ — Свіжо запарена коломбійська кавка, Цейлонський чай, молоко.
Поручаємо „Бенедиктинку” напій, французький коньяк, „Чері герінг”.

На спеціальне замовлення ЦІЛИЙ ІНДИК для родини.

УСЕ ЗА ТАКОЖ ТРАДИЦІОНО НИЗЬКУ ЦІНУ.
Замовлення на ОБІД прошу слати на адресу:
Ukrainian National Association Estate — Kerhonkson, N.Y. 12446
або телефоном KERhonkson 914 626-5641

В суботу, 30-го листопада — ЗАБАВА при звуках ОРКЕСТРИ

Забаву попередить МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N.Y.

Проту зарезервувати мені (прізвище) обід

для осіб: _____ місць: _____

від дня _____ до _____

В неділю, 1-го грудня — СЛУЖБИ БОЖІ

_____

Праця

HELP WANTED MALE

FOREMAN MULTIPLE WINDING

Expd req in reading prints, setting up machines & instructing & supervising operators.
Contact Mr. E. Badway
Nytrol Inc.
Geneva, N.Y. (315) 789-0603

DRIVERS

Досвід. Нью Джерсі і Нью Йорк. Метр. округа. Всі бенефіти. Тел. за домовинням.
850 Warren Street
Jersey City, N.J.
Tel.: (201) 432-2204

PRODUCTION WORKERS

Good pay. Comprehensive Employee Benefits.
**MANHATTAN
RUBBER DIVISION**
Employment Office
Blaine St. & Delaware Ave.
Passaic, N.J.
An equal opportunity employer.

SETUP MAN AND MECHANIC

For Plastics Co. Must have injection molding & set up experience. Top wages and excellent benefits. Apply
Great American Plastics Co.
85 Factory St., Nashua, N.H.
or contact Mrs. Leeman, Pers. Dept. for special interview.

HELPERS

Experienced in Structural Fabrication

- Good working conditions
- Modern shop
- Excellent fringe benefits

Mr. M. Burr King
382-6613, Ext. 276

THE AUSTIN COMPANY

STEEL FABRICATING
DIVISION

1245 E. 222

EUCLID, OHIO 44117

MEN

Full time Factory openings. Good pay, overtime, liberal benefits, opportunities for advancement. Employment Office open Mon. thru Fri. 8 A.M. to noon — 1 P.M. to 5 P.M.
Bird & Son, Inc.
East Walpole, Mass.
(617) 668-2500

TOOL & DIE MAKERS

Experienced on Dies & Tooling
1st Shift
Steady work.

CURTIS INDUSTRIES INC.

34999 Curtis Blvd.
EASTLAKE, OHIO

(Service Rd. north side of Rt. #2, Lakeland Freeway)

PLUMBER

First Class Jobber.
Midtown Area.
Top Pay — Top Benefits.
YU 2-9600

Праця

HELP WANTED MALE

KILL FLOOR FOREMAN

For small modern on-the-rail beef kill under Federal inspection. Must have leadership ability as well as knowledge of beef kill operations. Excellent opportunity for right man, top pay plus fringe benefits. Immediate employment. Call (615) 256-5673 or write Tennessee Dress Beef Co. P.O. Box 1031, Nashville, Tenn.

WAREHOUSE MEN (20)

Day — Night Shift. All holidays, benefits, hospital & welfare. Good working conditions, union. \$2.25 per hour to start. We can also use. Experience

TRUCK & TRAILER DRIVERS

Good pay. Steady job. Good opportunity.
John's Bargain Store
Washington Avenue
Calistad, New Jersey
(201) 933-2017

SEWING MACHINE OPERATORS

Chance to pick up extra money for the holidays working 4 hour shift from 4:30 p.m. to 8:30 p.m. through the months of November and December. Must have experience on power sewing machines. Also need full time operators 7-3:30 days. Convenient to Lake Ave. bus. Call Production Supt. of Stockroom Supervisor at Rochester, N.Y. 647-2000 or apply at 14 Glendale Park, Rochester, N.Y. An equal opportunity employer

CABINET MAKERS WOODWORKERS

Machine Men — Draftsmen Bench men/Wood Finishers Helpers, Apprentices Steady jobs. Lots of overtime. Good working conditions. Pilot Woodworking Co.
105 Amor Avenue
Carlstadt, N.J. (201) 438-0200

Вільні місця у відділі „MAINTENANCE”

American Standard Inc. Завдяки теперішньому розвою нашої програми продукції, є кілька вільних посад у фабричному відділі „Maintenance”. Постійна праця, гнучке безпечення на життєві, медичні і хірургічні для працівників і їх родин, пен. план, — все платиться компанією. Доск. платня і умовини праці. Механік „Maintenance” Потрібне загальне знання „Maintenance” до інсталяції і випробування у фабриці, утримання порядку і направи машин і владштувань. Головний електрик Робить інспекції інсталювання, перевірки, порядок електричних владштувань, електр. проводів і контролю. Знання електричних владштувань. Також Фаховий електрик в індустріальній праці. Інтерв'ю відносно всіх посад від пон.-п'ятиці або телеф. (203) 564-3301 в справі вечірнього інтерв'ю. American Standard & пр. Rt. 12 в селі Wauregan Plainfield, Conn.

ПРАЦЯ

HELP WANTED MALE

WORKERS FOR GENERAL FACTORY WORKS

We hire for day or evening shifts. References. No. 7 needed. Steady full time employment with plans for incentive. Full fringe benefits. Apply:
Henry Heide Inc.
14 Terminal Rd.
New Brunswick, N.J.
(Industrial Park)

Machine Operators

Read micrometer and blueprints. Steady work for good men with experience on:
DRILL PRESS
ENGINE LATHE
PUNCH PRESS
MILLING MACHINE
1st Shift

CURTIS INDUSTRIES INC.

34999 Curtis Blvd.
EASTLAKE, OHIO

(Service Rd. north side of Rt. #2, Lakeland Freeway)

Праця

MALE & FEMALE

FULL AND PART TIME

Garment pressers, Sorter Checkers, Soil Sorters Garment Folders Steady work, paid vacation and holidays, company benefits. Eastern Overall
Schley St., Garfield, N.J.
(201) 478-2090

Праця

HELP WANTED FEMALE

MEDICAL SECRETARY Experienced. Knowledge of U. krainian. Salary commensurate with ability.

СЕКРЕТАРКА

в канцелярії лікаря. Досвід, знання української мови, платня залежно від здібностей.

Dr. Walter Urusky
178 2nd Avenue
New York, N.Y.
GR 3-1670

ЖІНКИ

НАВЧИМО. ЛЕГКА ФАБ-РИЧНА ПРАЦЯ.

7 A.M. to 3:30 P.M. 3:30 P.M. до півночі.

Плат. прем. за вечірні шифти. Косметична фірма. Air cond. Великі бенефіти, бл.з. 241st Street Subway.

NICE PAK PRODUCTS, INC.
150 N. MacQuesten Parkway
Mt. Vernon, N.Y.

Кляйн заявляє, що Ніксон старатиметься розбудувати Республіканську Партію

Вашингтон. — Герберт Дж. Кляйн, один із головних співробітників президента-бі-електа Річарда М. Ніксона, заявив в інтерв'ю з представником Колумбії Бродкастинг Систем, що Ніксон при-святить багато часу на це, щоб розбудувати Республіканську Партію на сильну політичну одиницю. Від для-нус скріптив Крайовий Пар-тіїний Комітет та переорганізувати стейтові партійні комітети, щоб вони могли збільшити число зареєстрованих членів партії та при-вести партію до такого ста-ну, якого вимагає теперіш-ній час, щоб вона могла втриматися на політичному обрі. Кляйн сказав, що Ні-ксон буде „консервативним президентом”, який буде їти серединою між консерватиз-мом і лібералізмом і зможе співпрацювати з 91-им Кон-гресом, який зближений бі-льше до центру, як був 90-ий Конгрес. Кляйн відмо-вився говорити про майбут-ній склад кабінету Ніксона і про те, яку роллю гратиме Рокфеллер в уряді Ніксо-на. Кляйн заявив, що в уряді Ніксона будуть працювати всі ті, які найкраще нада-ються до відповідної праці, без огляду на їхню партій-ну приналежність та колір їх шкіри. Отже буде там міс-це і для здібних негритянсь-ких представників. Віце-пре-зидент Спіро Егню, казав Кляйн, не буде відсутній від влади, як дехто твердить, він матиме важку працю в ділянці міських проблем, а ве в репрезентативній ді-лянці.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ВИПІШКА КОРОТКА МОНОГРАФІЯ „СОФІЯ ЗАРИЦЬКА”

Мюнхен. — Український Техніко-Господарський Ін-ститут у Зах. Німеччині ви-дає окремою видаткою з „Наукових Записок” НТШ том 14, з 1967 р., довшу статтю — огляд біографії і творчості видатного мистця пензля Софії Заричкої з Парижу. Статтю — огляд на-писав Володимир Попович, на основі вивчення творчос-ти С. Заричкої, її думок про мистецтво та раніше друко-ваних статей про її твор-чість В. Січинського, О. Ла-гутенка, Л. Полтави, В. Мар-куса. Видання ілюстроване 4 великими чорно-білими фотографіями з картин Софії Заричкої, яку критика називав співцем материнства і дітей: „Голова дівчини”, „Дівчата”, — мо-нотипії, „Материнство” і „Дівчата” — аквареля.

ПРАЦЯ

HELP WANTED MALE

WORKERS FOR GENERAL FACTORY WORKS

We hire for day or evening shifts. References. No. 7 needed. Steady full time employment with plans for incentive. Full fringe benefits. Apply:
Henry Heide Inc.
14 Terminal Rd.
New Brunswick, N.J.
(Industrial Park)

Machine Operators

Read micrometer and blueprints. Steady work for good men with experience on:
DRILL PRESS
ENGINE LATHE
PUNCH PRESS
MILLING MACHINE
1st Shift

CURTIS INDUSTRIES INC.

34999 Curtis Blvd.
EASTLAKE, OHIO

(Service Rd. north side of Rt. #2, Lakeland Freeway)

Праця

MALE & FEMALE

FULL AND PART TIME

Garment pressers, Sorter Checkers, Soil Sorters Garment Folders Steady work, paid vacation and holidays, company benefits. Eastern Overall
Schley St., Garfield, N.J.
(201) 478-2090

Праця

HELP WANTED FEMALE

MEDICAL SECRETARY Experienced. Knowledge of U. krainian. Salary commensurate with ability.

СЕКРЕТАРКА

в канцелярії лікаря. Досвід, знання української мови, платня залежно від здібностей.

Dr. Walter Urusky
178 2nd Avenue
New York, N.Y.
GR 3-1670

ЖІНКИ

НАВЧИМО. ЛЕГКА ФАБ-РИЧНА ПРАЦЯ.

7 A.M. to 3:30 P.M. 3:30 P.M. до півночі.

Плат. прем. за вечірні шифти. Косметична фірма. Air cond. Великі бенефіти, бл.з. 241st Street Subway.

NICE PAK PRODUCTS, INC.
150 N. MacQuesten Parkway
Mt. Vernon, N.Y.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ВАСИЛЬ ОКРЕПНИ, член 21-го Відд. Т-ва Запорозька Січ УНС у Джансон Сіті, Н. Й., номер 5 жовтня 1968 року на 73 р. життя в м. Ніоарк Валлі, Н. Й. По- лишив у смутку дружину Ан- ну, доньку Марію і сина Йосифа, які є членами УНС. Покойний похований з с. Ку- тиса, пов. Рогатин, Зах. Ук- раїна. Похорон відбувся 8 жовтня 1968 р. на цвинтар св. Ів. Христителя у Джан- сон Сіті, Н. Й. Вічна Йому Пам'ять! Управа

ТЕОДОР НАГАН, член 106 Відд. УНС — Б-ва св. о. Николая в Чикаго, Іл., по- мер 18 серпня 1968 р. на 66 р. життя. Похований у смут- ку дітей і внука. Похорон відбувся 20 серпня 1968 ро- ку з пох. заведення до Кат- тедр. Собору св. Покрови, а відтак на Елмвуд цвин- тар. Покойний вступив в чле- ни УНС в 1951 р. Бул член- ом Укр. Права. Авт. Паро- хії св. Покрови в Чикаго. Вічна Йому Пам'ять! Управа Б-ва

БОГДАН БАТРИН, член Б-ва св. Ів. Христителя — 292 Відд. УНС в Дітроїті, Міш., номер 24 жовтня 1968 року. Покойний нар. 11 лю- тогода 1936 р. в Дітроїті, Міш. Осиротів молодшу дру- жину, 3 дітей. Похорон від- бувся 28 жовтня 1968 р. з пох. заведення до церкви Матері Божої Неуславної Помочі, а відтак на цвин- тар Ст. Hedwig, Dearborn Heights, Mich. при участі родичів, приятелів і членів Б-ва. Вічна Йому Пам'ять! П. Федик, секр.

МАРІЯ ЛЬЧИНИН, членка 406 Відд. УНС в Олбанії, Па., померла 5 жовтня 1968 року, проживши 53 роки. Залишила в смутку батька Теодора, брата Теодора, мо- лодшого та сестру Ольгу. Похорон відбувся 8 жовтня 1968 р. з церкві св. Киріла і Методія в Олбанії, Па., а відтак на парохіальний цвинтар в Пекілі, Па. Вічна їй Пам'ять! М. Мартинюк, секр.

ОЛЬГА КОПЦОВ, членка Т-ва Мир — 324 Відд. УНС у Фі- ладельфії, Па., померла 26 вересня 1968 р. на 59 році життя. Покойна була при- кладною членкою УНС. В смутку залишила маму, 2 сестри. Похована на цвин-

МАРІЯ ЛЬЧИНИН, членка 406 Відд. УНС в Олбанії, Па., померла 5 жовтня 1968 року, проживши 53 роки. Залишила в смутку батька Теодора, брата Теодора, мо- лодшого та сестру Ольгу. Похорон відбувся 8 жовтня 1968 р. з церкві св. Киріла і Методія в Олбанії, Па., а відтак на парохіальний цвинтар в Пекілі, Па. Вічна їй Пам'ять! М. Мартинюк, секр.

ПЕТРО ПЕТРИВ, довголітній член — фундатор УНДому — 316 Відд. УНС в Рогатині, Н. Й., помер 17 вересня 1968 року. Покойний нар. 1887 р. в с. Липиш Гор., Рогатин- ського пов., Україна. До Америки приїхав молодим, а до УНС вступив в 1915 р. та був активним членом. В Т-ві був головою 1929 року. Останню жінку у своїй домі в сестрі Міссісції. Залишив у смутку дружину Юстину, дочку Софію, сина Івана та братів, сестер і внука. Вічна Йому Пам'ять! Управа

КУПУЄТЕ МАШИНКУ ДО ПИСАННЯ?

Зайдіть до нас за правильною порадою! Машинок до писання не так багато! Ма-симо вибір, досвід, і всі можливості, щоб за-пекити Вам повну задоволеність. Не ду-майте 2 рази! Зайдіть до нас за правиль-ним вибором і правильною ціною! Упомо-важений ділер для Olympia Precision Typewriters.
DOBKE TYPEWRITER EXCHANGE
2089 Kennedy Boulevard (Corner Newark Avenue)
653-0140 JERSEY CITY, N.J. 07306 653-0141

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ У „СВОБОДІ”

Адміністрація „СВОБОДИ” повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, во-на й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ:

1 рядок через 1 шпальту ..... \$ 3.00
1 рядок через 2 шпальти 5.00
2 рядки через 2 шпальти 10.00
3 рядки через 2 шпальти 15.00
4 рядки через 2 шпальти 20.00
5 рядків через 2 шпальти 25.00
6 рядків через 2 шпальти 30.00

та в інших розмірах.

ОГЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ: ДО ЧИСЛА

за новим стилем до 16-го ГРУДНЯ 1968 року,
за старим стилем до 30-го ГРУДНЯ 1968 року

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ
З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від ве-
личчини оголошень, надсилати до:

„СВОБОДА”
83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ТАРЗАН, ч. 6095. Побачили чорногуза!

ТРЕБА сподіватися, що загал нашого Гро-мадянства використає цю нагоду, щоб пере-дати свої традиційні побажання та дати про се-бе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдаліших закутках світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ” та відпо-відний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похороном в БРОНКС, БРОУКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

Контрольована температу-ра. Модерна каплиця до-ужитку ДАРОМ

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

НЕМА ТО, ЯК НА СОЮЗІВЦІ ТАКОЖ І В ДЕНЬ ПОДЯКИ!

РОДИННИЙ ДЕНЬ ПОДЯКИ НА СОЮЗІВЦІ

ОБІД у „День Подяки” ЧЕТВ